

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 144/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej, zo sudcu Miroslava Duriša a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 z 22. februára 2017, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. mája 2017 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 z 22. februára 2017 (ďalej aj „napadnutý prípis“).

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu uvádza, že 11. júna 2016 podal generálnej prokuratúre „*trestné oznámenie*“ v súvislosti so skutočnosťami uvedenými v článku publikovanom v časopise Plus 7 dní, v ktorom mal „[REDAKOVANÉ] verejne uviesť, že má informácie o protiprávnom konaní určitých príslušníkov ZVJS ÚVTOS a ÚVV [REDAKOVANÉ]“. Generálna prokuratúra prípisom sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 zo 16. júna 2016 vec postúpila Krajskej prokuratúre v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“), ktorá prípisom sp. zn. 3 Kn 50/16/2200 sťažovateľovi 8. júla 2016 oznámila, že jeho podanie bolo vyhodnotené ako „*sťažnosť na úseku väznenstva*“. Dňa 21. septembra 2016 krajská prokuratúra prípisom sťažovateľa upovedomila, že jeho podnet bol bez prijatia opatrení ako nedôvodný odložený. Sťažovateľ 25. septembra 2016 podal vo veci opakovaný podnet, ktorý generálna prokuratúra vyhodnotila ako nedôvodný, čo konštatovala v prípise sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 z 3. februára 2017. Dňa 11. februára 2017 sťažovateľ podal ďalší opakovaný podnet, ktorý generálna prokuratúra vyhodnotila tak, že neobsahuje žiadne nové skutočnosti, a preto ho generálny prokurátor bez prijatia opatrení (zastúpený prokurátorom generálnej prokuratúry, pozn.) odložil, o čom bol sťažovateľ upovedomený napadnutým prípisom z 22. februára 2017.

Sťažovateľ namietané porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odôvodňuje tým, že „*ako KP TT (krajská prokuratúra, pozn.), tak najmä GP SR (generálna prokuratúra, pozn.) odmietla ex offio konať vo veci verejného vyjadrenia osoby [REDAKOVANÉ], a to, že tento má vedomosť o tom, kto a kedy a na aký pokyn mal konať v rozpore so zákonom. Je evidentné, že prokurátor KP TT sa týmto nikde nezaoberal a GP SR odmietla konať, hoci jej to priamo prikazuje dikcia ust. § 36a zákona o prokuratúre.*“. Konaním generálnej prokuratúry vo veci vedenej pod sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 podľa sťažovateľa „*prišlo k zjavnej svojvôli*“.

Na základe skutočností uvedených v jeho sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na spravodlivý proces priznané v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach upovedomením Generálnej prokuratúry SR zo dňa 22. 2. 2017 pod sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000-13 porušené bolo.

2. Upovedomenie Generálnej prokuratúry SR zo dňa 22. 2. 2017 pod sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000-13 sa zrušuje a ukladá sa, aby Generálna prokuratúra SR vo veci konala a rozhodla.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ v posudzovanej veci namieta porušenie svojho základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým prípisom generálnej prokuratúry, ktorým bol jeho ďalší opakovaný podnet týkajúci sa skutočností uvedených v článku publikovanom v časopise a podľa neho nasvedčujúcich tomu, že mohlo dôjsť k spáchaniu trestného činu, odložený bez prijatia opatrení ako nedôvodný podľa § 36a ods. 3 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v rozsahu ustanovenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 35 ods. 1 a 2 zákona o prokuratúre prokurátor príslušný na vybavenie podnetu je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov odo dňa, keď mu bol podnet pridelený na vybavenie. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor. Prokurátor upovedomí podávateľa podnetu o spôsobe vybavenia podnetu alebo o predĺžení lehoty na jeho vybavenie bezodkladne.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor alebo ním určený prokurátor.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet sa vybavuje iba vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti alebo ak tak rozhodne nadriadený prokurátor. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a každý ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 36a ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné pre posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie žaloby na súd, návrhu na začatie konania alebo opravného prostriedku, či je dôvod na vstup do už začatého konania pred súdom alebo na vykonanie iných opatrení, na ktoré je

podľa zákona oprávnený generálny prokurátor alebo prokurátor. Prokurátor pri vybavovaní podnetu prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 36a ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet nie je dôvodný, podnet odloží, o čom písomne vyrozumie podávateľa podnetu.

Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že podanie sťažovateľa z 11. júna 2016 označené ako „trestné oznámenie“ bolo krajskou prokuratúrou vyhodnotené ako podnet (sťažnosť) na úseku väzenstva, ktorý bol následne ako nedôvodný odložený. Opakovaný podnet sťažovateľa v istej veci bol ako nedôvodný odložený prípisom generálnej prokuratúry sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 z 3. februára 2017. Jeho ďalší opakovaný podnet vo veci bol odložený (napadnutým) prípisom generálnej prokuratúry sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 z 22. februára 2017.

Prokurátor generálnej prokuratúry, konajúci v zastúpení generálneho prokurátora Slovenskej republiky, odôvodnil napadnutý prípis najmä takto:

„Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky bolo 14. februára 2017 doručené podanie z 1. februára 2017...“

Predmetné podanie bolo po obsahovej stránke vyhodnotené ako ďalší opakovaný podnet vo veci vedenej na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky pod sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000 a Krajskej prokuratúre v Trnave pod sp. zn. 3 Kn 50/16/2200, neobsahujúci žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli preskúmané pri vybavovaní Vašich predchádzajúcich podnetov. V plnom rozsahu poukazujem na list z 03. februára 2017 pod sp. zn. IV/2 Gn 95/16/1000-10 a poučenie podľa § 36 ods. 2 prvá veta zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

V tejto súvislosti Vám oznamujem, že generálny prokurátor Slovenskej republiky je nadriadeným prokurátorom všetkých prokurátorov a má v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov postavenie vedúceho ústredného štátneho orgánu. Z tohto dôvodu jeho stanovisko nie je oprávnený preskúmať žiadny prokurátor činný v Slovenskej republike, a to bez ohľadu na to, či také stanovisko podpísal sám alebo či na jeho podpísanie splnomocnil iného prokurátora.

Ďalší opakovaný podnet bez prijatia opatrení odkladám s tým, že stanovisko generálneho prokurátora Slovenskej republiky je konečné.“

Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti a jej prílohy konštatuje, že postup generálnej prokuratúry pri vybavovaní ďalšieho opakovaného podnetu sťažovateľa (výlučne ktorý sťažovateľ napáda, pozn.) nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti, svojvôle alebo arbitrárnosti. Z chronológie postupu orgánov prokuratúry popísanej sťažovateľom v jeho sťažnosti, ako aj z obsahu napadnutého prípisu generálnej prokuratúry vyplýva, že príslušné orgány prokuratúry venovali oznámeniu (podnetu) sťažovateľa primeranú pozornosť, pričom generálna prokuratúra svoje závery o neodôvodnenosti ostatného (ďalšieho opakovaného) podnetu sťažovateľa z ústavného hľadiska aj akceptovateľným spôsobom odôvodnila. Ústavný súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že ani z obsahu sťažnosti sťažovateľa nemožno vyvodit', ktorými konkrétnymi skutočnosťami sa podľa jeho názoru generálna prokuratúra pri vybavovaní jeho ďalšieho opakovaného podnetu podľa zákona o prokuratúre nezaoberala. Napadnutý prípis generálnej prokuratúry v okolnostiach posudzovanej veci tak podľa názoru ústavného súdu nevykazuje znaky popretia zmyslu a účelu vo veci aplikovaných právnych noriem.

Vo vzťahu k podstate výhrad sťažovateľa, ktoré v konečnom dôsledku vyjadrujú jeho nespokojnosť s tým, že na základe skutočností, na ktoré poukazoval vo svojich podnetoch adresovaných orgánom prokuratúry nebolo začaté trestné stíhanie, ústavný súd v súlade so svojou stabilnou judikatúrou uvádza, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania v ňou označenej veci na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06). Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu, ktorého porušenie sťažovateľ primárne namieta, je aj jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní (v danom prípade orgánov prokuratúry) zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné

v trestnom konaní podaniu oznamovateľa vyhoveli v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09). Za porušenie základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu teda nemožno považovať samu osebe skutočnosť, že generálna prokuratúra jeho ďalšiemu opakovanému podnetu nevyhovela (m. m. napr. I. ÚS 38/02, II. ÚS 358/06, IV. ÚS 28/06). V nadväznosti na uvedené ústavný súd konštatuje, že v kontexte námietok sťažovateľa nevzhladol v postupe generálnej prokuratúry pri vybavovaní jeho ďalšieho opakovaného podnetu také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé spochybniť ústavnú akceptovateľnosť napadnutého prípisu generálnej prokuratúry.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým prípisom generálnej prokuratúry a namietaným porušením sťažovateľom označených práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, vrátane jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom. Zjavná neopodstatnenosť podanej sťažnosti ako nedostatok podmienky jej prijateľnosti na ďalšie konanie je totiž vzhľadom na podstatu námietok sťažovateľa takej povahy, že by ju nebolo možné odstrániť ani potom, ako by ústavný súd ustanovil sťažovateľovi kvalifikovaného právneho zástupcu. Ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľovi v posudzovanej veci by preto nebolo účelné a ani hospodárne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2018